

III. MELLÉKLET

A nemzeti támogatási program végrehajtásával kapcsolatos jelentéstétel

Pénzügyi év: 2018		
Az értesítés kelte: 2019.02.28.	Felülvizsgálat száma: 5	Tagállam: Magyarország (HU)

A. Átfogó értékelés:

A nemzeti támogatási program támogatásai a 2018. pénzügyi évben elősegítették a magyar szőlő-bor szektor versenyképességének javítását. Ahogy azt a támogatási programunkban is jeleztük, a versenyképességünket alapvetően a minőségi alapanyagot adó, és gazdaságosabban művelhető ültetvények számának növelése jelenti. Ezen túlmenően – a rendelkezésre álló keretekhez mérten – a pincék technológiai fejlesztése is hozzájárult a versenyképességünk növeléséhez.

A versenyképességünk javulását alátámasztja, hogy az elmúlt időszakban sikerült exportpiacainkat megőrizni, értékben növelni, még úgy is, hogy az elmúlt évek kedvezőtlen éjáratai miatt a termésmennyiség az 5 éves átlagos mennyiséget sem érte el.

A 2018. pénzügyi évben a támogatások túlnyomó többsége (94,5%-a) a termelés szerkezetének megújítását szolgálta a szőlő szerkezetátalakítás és -átállítás intézkedésen keresztül. A keret 5,5%-a szolgálta a melléktermékek ellenőrzés melletti kivonásának egy eszközét: a lepárlás támogatását.

Magyarország a számára előirányzott keretet közel 94%-ban felhasználta. A hatékony és minél teljesebb felhasználást nagyban segítette a kisebb módosításokat, átcsoportosításokat rugalmasan kezelő jogszabályi háttér és bizottsági gyakorlat.

B. A javasolt intézkedések végrehajtásának feltételei és eredményei

(2a) Szőlőültetvények szerkezetátalakítása és átállítása az 1308/2013/EU rendelet 46. cikke (3) bekezdésének a), b) és d) pontjával összhangban:

A végrehajtás feltételei:

1. A támogatott tevékenységek:
 - a. fajtaváltás, ideértve az átoltással történő fajtaváltást is,
 - b. a szőlőültetvények áttelepítése,
2. A támogatás igényléséhez borvidéki tervet, illetve ennek megfelelő egyéni tervet kellett készíteni.
3. A támogatási minden esetben átalányösszeg volt, amelyet szakmai szervezetek által elkészített, és a kifizető ügynökség (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal, 2017 januárjától Magyar Államkinestár) által ellenőrzött számítások alapján a Vidékfejlesztési Minisztérium (2014 júniusától Földművelésügyi Minisztérium, majd 2018 májusától Agrárminisztérium) határozott meg.
4. A kifizető ügynökség elsőként a beérkező egyéni terveket bírálta el a beérkezés sorrendjében.

A támogatás igénylésével kapcsolatos egyéb feltételeket a szőlőültetvények szerkezetátalakításához és átállításához a 2017/2018-2019/2020 borpiaci években igényelhető támogatásról szóló 1/2018. (II. 1.) FM rendelet tartalmazza.

Eredmények:

Tevékenység megnevezése	Kifizetett kérelmek száma	Támogatásban részesített terület nagyság (ha)	Kifizetett támogatás összege (euró)	Átlagos összeg EUR/ha
Fajtaváltás	1 894	1 840,43	15 172 671	8 244
Ültetvény áttelepítése	1 031	1 237,28	10 574 374	7 357
Ültetvény támrendszerének létesítése	-	-	-	-
Ültetvény támrendszerének korszerűsítése	-	-	-	-
Összesen:	2 925	3 277,71	25 747 045	7 855

Az intézkedés keretében 2 200 egyéni terv beérkezésére és évente 2 000 hektár szőlőterület megújulásával számoltunk a Nemzeti Támogatási Programban. A meghatározott célokat az egyéni tervek tekintetében 33,0%-ban, míg a megújított szőlőterület nagysága vonatkozásában 63,9%-kal túlteljesítettük.

(8) Melléktermék-lepárlás az 1308/2013/EU rendelet 52. cikkével összhangban

A végrehajtás főbb feltételei:

1. A támogatást csak a Magyar Államkincstár által a 70/2012. VM rendelet 11. § (1) bekezdése szerint bejelentést tevő lepárlóüzem igényelheti, amely borászati melléktermékből ipari célú nyers alkoholt állít elő.
2. Támogatás a 70/2012. VM rendelet 9-10. §-ai szerint átvett borászati melléktermékekből, illetve a 70/2012. VM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján leadott borból (a továbbiakban: bor) lepárlással előállított ipari célú nyers alkohol mennyisége alapján volt igényelhető.
3. Nem lehetett igényelni támogatást azon alkoholemennyiség után, amely meghaladja azoknak az adott borpiaci évben termelt borok alkoholtartalmának 10 százalékát, amelyek termelése során keletkezett melléktermékek, illetve borok támogatott lepárlás útján kerülnek megsemmisítésre.
4. A lepárlóüzem havonta legfeljebb egy alkalommal benyújtott, egy időszakra vonatkozó támogatási kérelem alapján volt jogosult támogatásra.
5. Egy támogatási kérelemnek legalább egy teljes naptári hónap alatt előállított ipari célú nyers alkohol mennyiségre kellett vonatkoznia.
6. A támogatási kérelem benyújtásának legkorábbi időpontja az adott borpiaci év október 5-e, legkésőbbi időpontja pedig ugyanazon borpiaci év augusztus 30-a volt.
7. Az Magyar Államkincstár a támogatási kérelmeket a beérkezés sorrendjében bírálta el.

A végrehajtás egyéb feltételeit a szőlőfeldolgozás és a borkészítés során keletkező melléktermékek kivonásáról és támogatással történő lepárlásáról szóló 70/2012. (VII. 16.) VM rendelet tartalmazza.

Eredmények:

A 2018-as pénzügyi évre vonatkozó főbb értékek, mennyiségek a következők:

Tevékenység megnevezése	A kivont melléktermék mennyisége (tonna, illetve hl)	Az előállított ipari célú nyers alkohol mennyisége (hektoliterfok)	A kifizetett támogatás összege (euró)
Szőlőtörköly	34 406	993 648	1 093 013
Borseprő	107 906	795 478	397 739
Bor	3 615	39 921	19 961
Összesen:	-	1 829 047	1 510 713

A támogatás mértéke:

- Szőlőtörkölyből lepárolt nyersalkohol esetén: 1,1 EUR/%vol./hl;
- Borseprőből lepárolt nyersalkohol esetén: 0,5 EUR/%vol./hl.

A támogatási programban meghatározott célok megvalósítása:

Magyarországon évente – a szőlőtermesztés mennyiségének függvényében – 20-32 ezer tonna szőlőtörköly, illetve 50 000-150 000 hektoliter borseprő lepárlás útján történő megsemmisítéséről kell gondoskodni. Ezt a 2018-as évben teljesítettük, a szőlőtörköly esetében meg is haladtuk.

C. Következtetések (és adott esetben a tervezett módosítások)

A szőlő-bor nemzeti támogatási program hatékonyabb végrehajtásával kapcsolatos észrevételeinket a korábbi támogatási program eddigi évei során folyamatosan közöltük a Bizottsággal, amely azokat el is fogadta. Ezt a támogatási keret közel 100%-os kihasználása is mutatja.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy folytatni kell az ültetvények korszerűsítését, mert versenyképességünkre ez az intézkedés van leginkább hatással.

A beruházások iránti igény jelentősen nőtt az elmúlt évek során. Ennek következtében a 2016-os pénzügyi évtől kezdődően a borászati gépek és berendezések támogatási lehetőségeit a vidékfejlesztési források terhére biztosítjuk.

Célunk, hogy a jövőbeni forrásainkat a szőlőültetvények szerkezetátalakítási és szerkezetátállási programra összpontosítsuk, mivel a minőségi alapanyag megléte elengedhetetlen a versenyképesség javításához.

A terveink szerint 2019 második felétől a harmadik országokba irányuló borpromócióra is át fogunk csoportosítani egy előre még nem meghatározott keretet. Továbbá az elkövetkező években tervezzük a belpiaci promóciós intézkedés bevezetését is.